

POLAGANJE STRUČNIH ISPITA U GEODETSKOJ STRUCI

U posljednje vrijeme vrlo često se geodetski stručnjaci svih profila obraćaju Republičkoj geodetskoj upravi i društvu GIG-a u vezi sa načinom i uslovima za polaganje stručnih ispita u geodetskoj struci.

Da bi se kandidati upoznali sa načinom polaganja stručnih ispita i materijom koji treba da obrade, objavljujemo najvažnije izvode iz propisa koji tu materiju regulišu.

Polaganje stručnih ispita svih struka pa i geodetske za lica koja rade u organima uprave regulisano je Uredbom o pripravničkom stažu i stručnim ispitima radnika u organima uprave, koja je objavljena u Službenom listu SRBiH broj 4/69. Za lica koja rade u privrednim organizacijama ovo pitanje još nije riješeno, ali je u fazi rješavanja, te će vjerovatno ovi kandidati polagati pred posebnom komisijom koja će biti formirana u Privrednoj komori.

Prema navedenoj Uredbi član 5. pripravnički staž za pripravnike sa visokom i višom spremom traje najmanje jednu godinu, a sa srednjom školskom spremom najmanje šest mjeseci.

Stvarna dužina pripravničkog staža za pojedine struke reguliše se Pravilnikom koji donosi nadležni organ uprave.

Stručni ispit polaže se po programu koji se sastoji iz opšteg i posebnog dijela, i to posebno za pripravnike sa visokom, višom i srednjom školskom spremom.

Program opšteg dijela stručnog ispita obuhvata materiju koja je potrebna u svim oblastima uprave, a propisuje ga republički sekretar za pravosuđe i organizaciju uprave.

Program posebnog dijela stručnog ispita obuhvata stručna znanja specifična za određenu oblast uprave.

Stručni ispiti se polažu pred ispitnom komisijom koju obrazuje Republički sekretarijat za pravosuđe i organizaciju uprave, a ispitne komisije mogu obrazovati i opštinske skupštine, ukoliko raspolažu sa određenim kadrom, jer prema članu 10. Uredbe, predsjednik i članovi komisije, pa i ispitivači moraju biti iz reda istaknutih stručnih radnika organa uprave koji imaju visoku školsku spremu.

Komisija za polaganje stručnog ispita geodetske struke obrazovana je pri Republičkom sekretarijatu za pravosuđe i organizaciju uprave u Sarajevu.

Prijavu za polaganje stručnog ispita kandidat podnosi organu u kome je zaposlen, a ista treba da sadrži ime i prezime kan-

didata, datum i mjesto rođenja, koju školu i kada je završio i podatke o provedenom pripravničkom stažu.

Podatke naznačene u prijavi ovjerava starješina organa kod koga je pripravnik proveo pripravničku obuku i dostavlja je odgovarajućoj ispitnoj komisiji.

Po prijemu prijave, ispitna komisija određuje rokove, raspored i vrijeme polaganja stručnog ispita i istovremeno obavještava organ o uplati troškova za polaganje stručnog ispita.

Kandidat mora biti obaviješten o datumu polaganja najkasnije 30 dana prije dana određenog za polaganje stručnog ispita.

Stručni ispit polaže se dva dana i to prvi dan opšti dio, a drugi dan prije podne pismeni dio iz posebnog (stručnog) dijela, a poslije podne usmeni dio posebnog (stručnog) dijela ispita.

Stručni ispit može se ponoviti najviše dva puta.

U slučaju ponovnog polaganja stručnog ispita troškove snosi radnik koji polaže ispit.

Kada kandidat ne pristupi polaganju ispita ili prije početka polaganja izjavi da odustaje od ispita, smatra se da ispit nije polagao. Medjutim, ako kandidat odustane od već započetog ispita ili ne preda rad pismenog dijela ispita, smatraće se da ispit nije položio.

Započeti ispit može se odložiti ako je kandidat zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga spriječen da nastavi ispit, o čemu odlučuje ispitna komisija.

Kada je ispit odložen, kandidat može nastaviti sa polaganjem započetog ispita najkasnije u roku od 3 mjeseca računajući od dana donošenja odluke o odlaganju polaganja ispita. Ukoliko kandidat ne pristupi ispitu u ovom roku, smatraće se da ispit nije položio. U nastavku ispita kandidat ne polaže onaj dio koji je položio do odlaganja ispita.

Kandidatu koji je položio ispit izdaje se uvjerenje o položenom stručnom ispitu, dok kandidat koji nije položio ispit ne može pristupiti ponovnom polaganju ispita prije isteka vremena od dva mjeseca.

Kandidati koji ne zadovolje iz jednog ili dva predmeta, polažu popravni ispit prema rasporedu koji odredi ispitna komisija. Ukoliko kandidat ne položi popravni ispit, obavezan je ponovo polagati cijeli stručni ispit.

Na osnovu datog ovlašćenja, Republička geodetska uprava donijela je Pravilnik o programu posebnog dijela stručnog ispita za

pripravnike i radnike koji rade na poslovima premjera i katastra zemljišta, čiji tekst se objavljuje kao poseban prilog.

Isto tako, Republička geodetska uprava kao nadležan organ donijela je gradivo za polaganje posebnog dijela stručnog ispita za pripravnike i radnike koji rade na poslovima premjera i katastra zemljišta, a koje je objavljeno u Glasniku Saveza geodetskih inženjera i geometara SR Bosne i Hercegovine broj 7/70. Gradivo sadrži posebno za svaki stepen školske spreme materiju iz područja premjera, izrade i održavanja katastra zemljišta, agrarnih propisa i primjenjene geodezije sa registrom pravnih propisa i osnovne literature iz ovog područja.

Na osnovu istog ovlašćenja, Republički sekretarijat za pravosuđe i organizaciju uprave donio je 1969. godine Gradivo sa registrom pravnih propisa i osnovne literature za polaganje opšteg dijela stručnog ispita za pripravnike i radnike sa visokom, višom i srednjom školskom spremom u organima uprave.

Prema navedenom Gradivu, opšti dio stručnog ispita polaže se iz slijedećih područja:

A. ZA PRIPRAVNIKE I RADNIKE SA VISOKOM I VIŠOM ŠKOLSKOM SPREMOM

I. USTAVNO UREDJENJE SFRJ

1. Osnovna ustavna načela,
2. Društveno-ekonomsko uredjenje,
3. Slobode, prava i dužnosti čovjeka i gradjanina,
4. Društveno-politički sistem,
5. Opština osnovna društveno-politička zajednica,
6. Socijalistička pokrajina,
7. Socijalistička republika,
8. Federacija,
9. Savezna skupština
10. Predsjednik republike,
11. Savjet federacije,
12. Savezno izvršno vijeće,
13. Savezna uprava,
14. Izborni sistem,
15. Pravosudni sistem,
16. Ustavnost i zakonitost,
17. Narodna odbrana i Jugoslovenska narodna armija.

II. UPRAVNI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

Upravni postupak

1. Karakter i suština ZUP-a kao procesnog propisa,
2. Opšti i posebni upravni postupci,
3. Organi koji vode upravni postupak,
4. Osnovna načela upravnog postupka
5. Nadležnost,
6. Ovlašćenje za donošenje rješenja i preduzimanje radnji u upravnom postupku,
7. Pravna pomoć,
8. Izuzeće službenog lica,
9. Stranka u upravnom postupku,
10. Opštenje organa i stranaka,
11. Dostavljanje,
12. Rokovi
13. Povraćaj u predjašnje stanje,
14. Troškovi upravnog postupka,
15. Pokretanje postupka,
16. Ispitni postupak,
17. Prethodno pitanje,
18. Rješavanje,
19. Pravna sredstva,
20. Rad prvostepenog organa po žalbi,
21. Rad drugostepenog organa po žalbi,
22. Rokovi za donošenje rješenja,
23. Vanredna pravna sredstva,
24. Izvršenje.

Upravni spor

1. Značaj i svrha upravno-sudske kontrole rada uprave,
2. Pojam i vrsta upravnog spora,
3. Nadležnost u upravnom sporu,
4. Stranke u upravnom sporu,
5. Pokretanje upravnog spora,
6. Postupak po tužbi,
7. Postupak po žalbi protiv odluka republičkih vrhovnih sudova,
8. Obaveznost pravosnažnih presuda i njihovo izvršenje,
9. Obnova upravnog spora,
10. Zaštita zakonitosti u upravnom sporu,
11. Zaštita osnovnih ustavnih prava i sloboda,
12. Troškovi i takse u upravnom sporu,
13. Upravno-računski spor.

III PRIVREDNO ZAKONODAVSTVO

1. Pojam i karakteristika preduzeća,
2. Upravljanje preduzećem,
3. Odnosi u preduzeću,
4. Združena preduzeća,
5. Imovina preduzeća,

6. Udruživanje privrednih organizacija,
7. Odnos privrednih organizacija prema društvenoj zajednici,
8. Prestanak preduzeća,
9. Posebna pravila za pojedina preduzeća,
10. Združene organizacije,
11. Bankarske organizacije,
12. Pravni režim zemljišta i zgrada.

IV. FINANSIJSKO ZAKONODAVSTVO

1. Finansiranje društveno-političkih zajednica,
2. Budžet društveno-političkih zajednica,
3. Fond društveno-političkih zajednica,
4. Udruživanje sredstava društveno-političkih zajednica,
5. Zaduživanje društveno-političkih zajednica,
6. Kontrola nad upotrebom sredstava društveno-političkih zajednica,
7. Doprinosi,
8. Porezi,
9. Mjesni samodoprinosi,
10. Razrez i naplata doprinosa i poreza,
11. Takse,
12. Carine,
13. Kreditni poslovi,
14. Depoziti,
15. Devizno poslovanje.

V. RADNO ZAKONODAVSTVO

1. Osnovne predstavke i karakteristike Osnovnog zakona o radnim odnosima,
2. Osnovni principi,
3. Stupanje radnika na rad u radnoj organizaciji,
4. Rasporedjivanje radnika na radno mjesto,
5. Radno vrijeme,
6. Odmori i odsustva radnika,
7. Samoupravljanje radnih ljudi u organima uprave,
8. Učešće radnika u raspodjeli sredstava za lične dohotke,
9. Odgovornost radnika radnoj zajednici,
10. Prestanak rada radnika u radnoj organizaciji,
11. Radna knjižica,
12. Ostvarivanje prava radnika na radu i po osnovu rada,
13. Ugovor o djelu,
14. Pripravnici,
15. Zaštita na radu,
16. Evidencije u oblasti rada,
17. Zapošljavanje i pravo radnika za vrijeme privremene nezaposlenosti,
18. Socijalno osiguranje,
19. Zdravstveno osiguranje,
20. Invalidsko osiguranje,
21. Penzijsko osiguranje,
22. Oblici društvene zaštite djece,
23. Socijalno osiguranje lica samostalnih djelatnosti.

VI. PROPISI O KANCELARIJSKOM POSLOVANJU

1. Organizacija, zadaci i načela kancelarijskog poslovanja,
2. Evidencije u kancelarijskom poslovanju,
3. Odnos stručnih obradivača prema pisarnici,
4. Arhivska gradja i registratura,
5. Takseno poslovanje,
6. Ovjera potpisa, rukopisa i prepisa.

B. ZA PRIPRAVNIKE I RADNIKE SA SREDNJOM ŠKOLSKOM SPREMOM

Za srednju školsku spremu obradjuje se gradivo iz poglavlja
A. pod stavovima i tačkama kako slijedi:

I. USTAVNO UREDJENJE SFRJ

Tačka: 1 do 13, organizacija pravosudja i ustavni sudovi u
Jugoslaviji;

II. UPRAVNI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

Upravni postupak

1. Osnovne karakteristike upravnog postupka,
2. Tačke 4 do 24.

Upravni spor

1. Opšte o upravnom sporu

III. OSNOV PRIVREDNOG I FINANSIJSKOG ZAKONODAVSTVA

Tačka 1 do 3, 6 do 8 i 10 glave III
Tačka 1, 2, 6 do 11 glava IV

IV. RADNO ZAKONODAVSTVO

Tačka 3, 5 do 10, 12, 15 do 17 i 23 glava V.

V. PROPISI O KANCELARIJSKOM POSLOVANJU

1. Organizacija, zadaci i načela kancelarijskog poslovanja,
2. Primanje i pregledanje pošte,
3. Evidencija o kancelarijskom poslovanju,
4. Takseno poslovanje,
5. Način upisivanja podataka u evidencije kancelarijskog poslovanja,
6. Administrativno - tehnička obrada akta,
7. Otpremanje pošte,
8. Arhiviranje i čuvanje svršenih predmeta,
9. Ovjera potpisa, rukopisa i prepisa.

Materija iz opšteg dijela stručnog ispita obradjena je u raznim priručnicima za polaganje stručnih ispita radnika u državnim organima, ustanovama i drugim organizacijama. Jedan od izdavača je "Savremena administracija" Beograd, pa se kandidati preporučuje da koriste ovaj priručnik. Međutim neka izdanja ne obradjuju Ustavne amandmane pošto su štampani prije donošenja amandmana, pa se kandidati upozoravaju da treba i ovu materiju da obrade.

SAVJETOVANJE O AUTOMATIZACIJI U GEODEZIJ I TREĆA REDOVNA I JUBILARNA SKUPŠTINA SGIGJ ODRŽANI SU U VRNJAČKOJ BANJI 23, 24 i 25 11.1973.

Na savjetovanju je podnesen veći broj referata i koreferata. Ovo savjetovanje predstavlja novi kvalitet skupova ove vrste za nas. Dat je prikaz o automatizaciji u svim oblastima geodezije i to:

1. Geodetske mreže. Nivelanje iz automobila, mjerenje dužina elektronskim daljinomjerima, automatsko registrovanje mjerenih podataka uz kompjutersku obradu.
2. Snimanje detalja. Nova dostignuća u fotogrametriji uz potpunu automatizaciju kod dalje obrade podataka, pomoću registratora, plotera i računara.
3. Primijenjenu geodeziju, primjena fotogrametrije kod projektovanja komunikacija.

Ipak se može reći da je na ovom Savjetovanju više bilo riječi o mogućnostima i dostignućima u svijetu nego šta je ko do sada postigao u našoj zemlji.

Možda ćemo imati prilike da vidimo filmski prikaz primjene fotogrametrije kod trasiranja puteva koji su obećali drugovi iz Slovenije poslati profesor Aganović Ismetu.

Na jubilarnoj skupštini za počasne i zaslužne članove SGIGJ iz naše Republike proglašeni su:

Prof. Aganović Ismet, za počasnog člana
Ahmetanović Abdulah, za zaslužnog člana
Krzić Mehmed, za zaslužnog člana
Lukić Vladimir, za zaslužnog člana
Muhamedagić Husein, za zaslužnog člana.

Specijalne plakete SGIGJ dobili iz naše Republike:

Prof. Aganović Ismet
Salih Kabil
Vranješ Miloš
Podružnica GIG-a Sarajevo.

Na Trećoj redovnoj skupštini SGIGJ za predsjednika izabran je drug Buder Ivan, zaposlen u VGI Beograd.

Milišić Božidar